

«Ποικιλιακός προσανατολισμός αμπελώνων Πελοποννήσου»

Παρέμβαση: ΠΕΠΙΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
Οινολόγος

Κυρίες και κύριοι,

Θα σας μιλήσω για την αμπελουργική ζώνη της NEMEAΣ.

Η αμπελουργική ζώνη Νεμέας είναι η μεγαλύτερη ζώνη παραγωγής ερυθρών οίνων ΟΠΑΠ στην Ελλάδα.

- ✓ Αρχίζει από υψόμετρο 200μ. και φθάνει μέχρι 850 μ.
- ✓ Οι μεγάλες διαφορές του υψομέτρου διαφοροποιούν την πορεία ωρίμανσης των σταφυλιών καθώς και το Δυναμικό Αλκοολικό τους Τίτλο.
- ✓ Το κλίμα της ζώνης χαρακτηρίζεται από ημίξηρο έως ύφυγρο με μέση ετήσια θερμοκρασία 17° C και μέση ετήσια βροχόπτωση 750 Μ.Μ.

Η αμπελουργική ζώνη παραγωγής οίνων ΟΠΑΠ NEMEA οροθετήθηκε το 1971 με το Β.Δ. 539/71 με το οποίο αναγνωρίστηκε η ονομασία προέλευσης NEMEA για δύο τύπους ερυθρών οίνων, ξηρών και γλυκών.

Αργότερα αναγνωρίστηκε η ονομασία προέλευσης και για το ημίγλυκο ερυθρό.

Αρχικά η ζώνη περιλάμβανε 14 κοινότητες:

1. Αηδόνια
2. Αρχαίες Κλεωνές
3. Αρχαία Νεμέα
4. Ασπρόκαμπος
5. Γαλατάς
6. Δάφνη
7. Καστράκι
8. Κούτσι
9. Λεόντιο
10. Μπαζικά
11. Νεμέα
12. Πετρί
13. Τιτάνη
14. Ψάρι

Στη συνέχεια όμως επεκτάθηκε με το Π.Δ. 457/88 και σε άλλες 3 κοινότητες:

15. Γυμνό
16. Κεφαλάρι
17. Μαλανδρένι

Δεν υπάρχουν ακόμα επίσημα στοιχεία για τις καλλιεργούμενες ανά κοινότητα εκτάσεις.

Στη μελέτη της αμπελουργικής ζώνης της Νεμέας του Ινστιτούτου Αθηνών το 1997 όσα στοιχεία συγκεντρώθηκαν ήταν από πληροφορίες τοπικών παραγόντων και από την Διεύθυνση Γεωργίας του Ν. Κορινθίας. Το σύνολο στρεμμάτων λοιπόν τότε που καλλιεργούνταν στη ζώνη ήταν περίπου 22.300 στρέμ. εκ των οποίων 12.300 παλιές και 10.000 νέες φυτείες .

Η ποικιλία η οποία καλλιεργείται σχεδόν αποκλειστικά στη ζώνη της NEMEAΣ είναι το **Αγιωργίτικο** γνωστή και σαν **Μαύρο Νεμέας**. Τα τελευταία χρόνια έχει

επεκταθεί και σε άλλες κοινότητες του Ν. Κορινθίας και ίσως και σε άλλους νομούς της χώρας. Θεωρείται ίσως η ευγενέστερη ερυθρή ποικιλία της Ελλάδας. Προσφέρεται δε για την παρασκευή πολλών τύπων οίνων (ερυθροί ξηροί, ροζέ, ερυθροί ημίγλυκοι, οίνοι λικέρ.) λόγω του ότι έχει περισσότερους του ενός βαθμού τεχνολογικής ωρίμανσης.

Παρά το γεγονός ότι η ποικιλία Αγιωργίτικο έχει πολύ υψηλό ποιοτικό δυναμικό, εν τούτοις, οι οίνοι που παράγονται διαφοροποιούνται ποιοτικά σε σημαντικό βαθμό, με συνέπεια σε ορισμένες περιπτώσεις να εμφανίζονται υποβαθμισμένοι. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως, στην ύπαρξη προβληματικών αμπελώνων που είναι αποτέλεσμα είτε της ακαταλληλότητας ορισμένων εδαφών, είτε των εφαρμοζομένων καλλιεργητικών τεχνικών που οδηγούν σε πολύ υψηλές στρεμματικές αποδόσεις.

Όταν στα πλαίσια θεσμοθέτησης των οίνων ΟΠΑΠ, στις αρχές της δεκαετίας του 1970, χρειάστηκε να γίνει καθορισμός των ζωνών παραγωγής τους, η οροθέτηση έγινε αναγκαστικά, λόγω έλλειψης αναγκαίας υποδομής, με βάση τα όρια των κοινοτήτων.

Όμως ο τρόπος αυτός δεν ήταν ορθός, αφού έτσι συμπεριλήφθηκαν και αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις ακατάλληλες για παραγωγή οίνων ποιότητας. Επί πλέον, στην περίπτωση της αμπελουργικής ζώνης της Νεμέας, η μεγάλη έκταση της ζώνης και το ανάγλυφο του εδάφους της, έχουν σαν αποτέλεσμα να υφίσταται μέσα στην ζώνη μεγάλη ποικιλία εδαφών και μικροκλιμάτων και συνεπώς να διαφοροποιείται η οινική ποιότητα της σταφυλικής παραγωγής.

Προς αποφυγή τέτοιων καταστάσεων, ο Κοινοτικός Κανονισμός 823/89 καθόρισε ότι η οροθέτηση των ζωνών παραγωγής οίνων με ονομασία προέλευσης πρέπει να γίνεται ανά αμπελοτεμάχιο. Ο τρόπος αυτός προϋποθέτει όμως την ύπαρξη αμπελουργικού μητρώου, η σύνταξη του οποίου βρίσκεται σήμερα στο τελικό της στάδιο.

Παράλληλα η υποχρεωτική δήλωση συγκομιδής των παραγωγών, η οποία άρχισε από φέτος να εφαρμόζεται, θα μας δώσει αναλυτικά τις πραγματικές ετήσιες αποδόσεις όλων των αμπελοτεμαχίων ξεχωριστά.

Έτσι πολύ σύντομα πιστεύω θα έχουμε μια πραγματική εικόνα της ζώνης και θα γνωρίζουμε ποια αμπελοτεμάχια πληρούν συνήθως τις προϋποθέσεις για την παραγωγή των θεσμοθετημένων οίνων ΟΠΑΠ NEMEA, οι οποίες είναι οι εξής:

• Ποικιλία :	Αγιωργίτικο
• Μόρφωση πρέμνων:	Κυπελλοειδές ή γραμμικό
• Κλάδεμα :	βραχύ (1-2 οφθαλμοί)
• Ανωτ. Στρέμ. απόδοσης (Kg /στρέμ.) :	1.200
• Ελάχιστη φυσική περιεκτικότητα
Των σταφυλιών σε σάκχαρα (g/l) :	188 για ξηρό 221 για γλυκό

Για την ποιοτική αναβάθμιση της ζώνης της Νεμέας οι αμπελώνες που δεν πληρούν συνήθως τις προϋποθέσεις αυτές, θα πρέπει να μελετηθούν βάσει ενός ερευνητικού προγράμματος, – το οποίο βέβαια προϋποθέτει αρκετό χρόνο και χρήμα, – με την συνεργασία των τοπικών φορέων (Αγροτικών Ενώσεων, Συνεταιρισμών, Οινοποιών κ.λ.π.) του Υπουργείου Γεωργίας, του Ινστιτούτου Οίνου και Αμπέλου, του εδαφολογικού Ινστιτούτου της Γεωπονικής Σχολής κ.λ.π. όπου ειδικοί επιστήμονες θα κατευθύνουν όλο το πρόγραμμα, ώστε να ερευνηθούν και να εφαρμοστούν κατάλληλες καλλιεργητικές μέθοδοι που θα επιτρέψουν και σ' αυτούς τους αμπελώνες να παράγουν οίνους ΟΠΑΠ. Διαφορετικά θα ήταν προτιμότερο τα δικαιώματα φύτευσης αυτών των στρεμμάτων να μεταφερθούν σε περιοχές που ενδείκνυται για την καλλιέργεια του Αγιωργίτικου και που τώρα δεν έχουν το δικαίωμα να φυτευτούν.

